

ERABAKIAK HARTZEKO: NIRE ERABAKIAK

Helburua	Alegiazko egoera desberdinetan erabakiak hartzea, aukeratzera kontuan hartu behar diren alderdiaz jabetzeko.
Maila	4. maila.
Denbora	Bi saio: sarrera eta talde lana egiteko bat, eta bateratze-lanerako beste bat.
Baliabideak	"Nire erabakiak" fitxa.
Garapena	Sarrera irakurriko dute ikasleek lehenengo. Errazak eta zailak izan daitezken beste erabakien adibideak jartzea eskatuko die tutoreak eta baita erabakien aurrean aipatzen diren joera desberdinak aztertzeko eta egokiena aukeratzeko ere.

Erabakiak hartzerakoan kontuan hartu izan diren urratsak argitu ondoren, tutoreak bost taldetan banatuko ditu ikasleak. Talde bakoitzak egoera bat aztertu eta erabakia hartuko du, aipatu diren urratsak emanez. Bost eremuetan kokatuko dira egoera horiek: pertsonala, lagunartekoa, familia, institutua eta auzoa/herria. Horregatik beste hainbeste fitxa aurkituko ditu tutoreak sarreraren ondoren. Horietan balizko egoera bat emango zaie ikasleei, baina beste edozein adibidea aukera dezakete, beti ere egokitutako eremua errespetatuz. Horrela bost testuingurutan kokatutako egoerei aurre egingo diete talde guztien artean.

Bukatu ondoren, talde bakoitzak landutako egoera azaldu eta hartu duten erabakia azalduko die besteei. Taldeei erabakia justifikatzea eskatuko zaie eta ezin izan badute erabakia adostu, gutxienez landu dituzten aukerak eta ondorioak azaldu beharko dituzte. Ikasleen inplikazioaren arabera tutoreak ikusiko du eztabaida zabaltzea merezi duen.

nire erabakiak

Dagoeneko jakingo duzu heldua izateak zer dakarren: beste gauza askoren artean erabaki gehiago hartu behar izatea eta, ardura zeurea izanik, arazoei zuk zeuk aurre egin behar izatea.

Bizitzako egoera gehienek parte hartzea eta zerbait erabakitzea eskatzen digute. Egoera batzuen aurrean gaizki sentitzen gara, asko baloratzen ditugun gauzen artean bat besterik ez dugunean aukeratu behar. Beste egoeretan, berriz, askoz lasaiago erabakitzen dugu, zer aukeratu ia berdin zaigulako. Askok maite ditudan lagunen artean bat aukeratu behar izatea edo meriendarako zer prestatu erabakitzea ez da gauza bera, jakina.

Aukera bat baino gehiago dugunean bat hautatu behar izatea da erabakitzea. Zerbait aukeratzeko dugunean beste aukerak utzi behar izaten ditugu. Horregatik zenbaitetan ez da erraza: zer utziko dut?

Aukerak, berarekin nekea!

Joera desberdinak daude erabakien aurrean.

Pertsona batzuei zaila egiten zaie erabakitzea, ez dutelako behar besteko konfiantza beren buruarengan; besteen onarpena bilatzen dute eta orokorrean nahiago dute ezer ez hautatu eta erabakiak besteen eskuetan utzi. ☐

Oldakorrak edo kaskarinak, berriz, berehala hartzen dute edozein erabaki, dauden aukerak ia aztertu gabe. ☐

☐ Badira garbi dutenak haien erabakiak beraiek hartu behar dituztela, eta ez beste inork; eta beste muturrean daude edozein hautaketaren aurrean paso egiten dutenak, dena txantxa bat besterik ez balitz bezala: ez erabakitzea da haien hautaketa. ☐

Zein joerak adierazten du hobe zure bizitzaren kontrola zeuk duzula? Dagokion laukia marka ezazu.

Ahalik eta gauza gehiago jakinda hartzen baditugu erabakiak, orduan eta gure bizitzaren kontrol handiago izango dugu.

Erabakiak hartzerakoan oso gomendagarria da ondorengo urratsak kontuan hartzea:

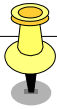
- 1 Egoera identifikatu eta **zer erabaki behar den garbi definitu**. Gogoratu ondo definitutako arazoetan soluzioaren bidea ere badagoela.
- 2 Posible diren **aukerak bilatu eta aztertu**. Alternatibak bilatzen denbora hartzea ez dago gaizki eta sormena martxan jartzen bada, hobe: hasieran kontuan hartu ez den aukera izan daiteke onena.
- 3 Aukera guztien **ondorioak aztertu** eta alde onak eta txarrak zerrendatu.
- 4 Interesatzen ez diren **aukerak ezabatu** eta **nire lehentasunak** hoberen betetzen dituenak hautatu.

Goazen orain hori dena praktikan jartzera!

Bost taldeetan bananduta, **ikasle-talde bakoitzak egoera bat aztertu eta erabaki bat hartu beharko du**. Testuinguru desberdinetan kokatuko dira egoera horiek, bizitzako eremu garrantzitsuenak barne hartu ahal izateko: pertsonala, lagunartekoa, familia, institutua eta auzoa/herria.

Talde bakoitzak fitxa bat bete behar du. Horretan **egoeraren deskribapena** egin behar dute taldekideek lehenengo. Laguntzeko adibide bat emango da, baina beste edozein egoera, benetakoa ala alegiazkoa, aztertu daiteke. Egoera horretan **zer erabaki behar den definitu** ondoren, lehen aipatutako **urratsak** eman behar dira, **erabaki bat hartu arte**. Bukieran **taldeak justifikatu behar du zergatik** aukeratu duen gauza bat eta ez besteak.

nire erabakiak

1. taldea egoera pertsonala

Adibidea:

Autobusean nengoela mugikor bat aurkitu dut. Ez zegoen beste inor, beraz telefonoa hartu eta begiratu dut. Oso modelo berria da, piztuta dago, baina bateria gutxi geratzen zaio. Nik dudan mugikorra oso zaharra da, bateriak ez du ondo kargatzen eta berehala itzaltzen da; baina etxean azken bolada honetan diru arazoak daude eta telefono zaharrarekin konpontzeko esan didate. Bihar nire urtebetetzea da. Ez dakit zer egin.

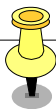
1. Egoera identifikatu eta zer erabaki behar den garbi definitu

2. Posible diren aukerak bilatu eta aztertu

3. Aukera guztien ondorioak aztertu eta alde onak eta txarrak zerrendatu

4. Interesatzen ez diren aukerak ezabatu eta nire lehentasunak gehien betetzen dituen hautatu

Zergatik hartu duzue erabaki hori?

nire erabakiak

2. taldea lagunartean

Adibidea:

Txikitatik laguna duzu. Duela gutxi arte zure koadrilakoa zen, baina orain beste talde batekin elkartzen hasi da eta nahiko "kolokatuta" ikusi izan duzu azken asteburuetan. Institutuan beti izan da ikasle normala, baina orain paso egiten du. Atzo baten batek oina nahi gabe zapaldu zionean bere onetik atera zen, kontrola galdu eta joka hasi zitzaion. Kezkatuta zaude baina ez dakizu zer egin.

1. Egoera identifikatu eta zer erabaki behar den garbi definitu

2. Posible diren aukerak bilatu eta aztertu

3. Aukera guztien ondorioak aztertu eta alde onak eta txarrak zerrendatu

4. Interesatzen ez diren aukerak ezabatu eta nire lehentasunak gehien betetzen dituen hautatu

Zergatik hartu duzue erabaki hori?

nire erabakiak

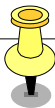
3. taldea familiar

Adibidea:

Ama langabezian dago duela bi hilabetetik ona. Hori dela eta oso urduri dabil uste duelako lana ez duela erraz aurkituko. Gainera, gure gastuak gora omen doaz; horregatik gauzak hobera jo bitartean gutxiago gastatzeko eskatu digu guztioi. Bihar nire lagun baten urtebetetzea ospatuko dugu, eta opari bat erosteaz gain festa bat antolatu nahi diogu koadrilako lokalean. Gastatzeko ematen didaten dirua bukatu zait eta ez dakit nori eskatu.

1. Egoera identifikatu eta zer erabaki behar den garbi definitu
2. Posible diren aukerak bilatu eta aztertu
3. Aukera guztien ondorioak aztertu eta alde onak eta txarrak zerrendatu
4. Interesatzen ez diren aukerak ezabatu eta nire lehentasunak gehien betetzen dituen hautatu

Zergatik hartu duzue erabaki hori?

nire erabakiak

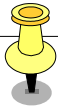
4. taldea
institutuan

Adibidea:

Gizarte suspenditu nuen 1. ebaluazioan. Orain lan taldeak antolatu ditu irakasleak. Tokatu zaidan taldean ondo pasatzeko oso giro ona dago baina ez dugu lanik egiten. Horrela jarraitzekotan ez dugu txostena bukatuko eta berriz suspendituko dut Gizarte. Eta beste bi suspentso ere baditut... Baina ez dakit zer egin.

1. Egoera identifikatu eta zer erabaki behar den garbi definitu
2. Posible diren aukerak bilatu eta aztertu
3. Aukera guztien ondorioak aztertu eta alde onak eta txarrak zerrendatu
4. Interesatzen ez diren aukerak ezabatu eta nire lehentasunak gehien betetzen dituen hautatu

Zergatik hartu duzue erabaki hori?

nire erabakiak

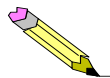
5. taldea
auzoan

Adibidea:

Gure koadrilako bi neska beste koadrilako mutilekin ateratzen hasi dira. Mutil horiek nesken bila etortzen dira institutuko atarira eta gure aurrean ibiltzen dira harroputz. Atzo gutako batek zerbait esan eta borrokan hasi ziren, baina, gutxiago zirela ikusita, alde egin zuten. Goizean neskek abisua pasa digute gaur arratsaldeko 7etan plazan gure zain egongo direla, zein den zein ikusteko. Ez dakit zer egin.

1. Egoera identifikatu eta zer erabaki behar den garbi definitu
2. Posible diren aukerak bilatu eta aztertu
3. Aukera guztien ondorioak aztertu eta alde onak eta txarrak zerrendatu
4. Interesatzen ez diren aukerak ezabatu eta nire lehentasunak gehien betetzen dituen hautatu

Zergatik hartu duzue erabaki hori?

Jardueraren balorazioa

Data _____

Taldea _____

Helburua betetze-maila

- Alegiazko egoera desberdinetan erabakiak hartzea, aukeratzekoan kontuan hartu behar diren alderdiaz jabetzeko.

☐

ongi

☐

nahiko

☐

eskas

.....

.....

.....

.....

Iruzkinak

Baliagarria izan dena

.....

.....

.....

.....

Sortutako arazoak

.....

.....

.....

.....

Aldatu beharrekoa

.....

.....

.....

.....